

مقاله اصلی

همه گیرشناسی بیماران مبتلا به پمفیگوس ولگاریس و رژیمهای درمانی به کار گرفته شده در بیمارستان قائم (عج) مشهد در طی سالهای «۸۳-۱۳۷۳»

دکتر پوران لایق^۱، دکتر فخرالزمان پزشکپور^۲، دکتر سید مسعود دادخواه^۳، دکتر محمد تقی شاکری^۴،
دکتر اشرف روحبخش^۴

تاریخ دریافت: ۸۴/۳/۲۵ - تاریخ پذیرش: ۸۴/۱۱/۲۳

خلاصه

مقدمه: بیماری پمفیگوس ولگاریس یک بیماری تاولی مزمن پوست و مخاط است که در روشهای درمانی مرسوم جهت این بیماری میزان، دوز شروع استروئید و وجود داروهای کمکی در نتایج درمانی دخیل می باشد. این مطالعه با هدف بررسی اپیدمیولوژیک و بالینی بیماران پمفیگوس ولگاریس و مقایسه معیارهای پاسخ به درمان در افراد درمان شده با میزان روشهای مختلف درمانی با پردنیزولون به تنهایی و با ایمووران انجام شده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی در بیماران پمفیگوس ولگاریس بستری شده در بخش پوست در بیمارستان قائم (عج) مشهد در سالهای ۸۳-۱۳۷۳ انجام شده است. در طی ۱۰ سال ۶۳ بیمار مبتلا به پمفیگوس ولگاریس از نظر رژیم درمان و پاسخ به درمان و همه گیرشناسی مورد مطالعه قرار گرفتند. مشخصات فردی و متغیرهای اپیدمیولوژیک، یافته های بالینی، رژیمهای درمانی و معیارهای پاسخ به درمان (زمان عدم بروز ضایعه جدید، زمان شروع بهبود ضایعات قبلی، زمان شروع کاهش دوز استروئید) در پرسشنامه ای جمع آوری و مورد بررسی قرار گرفت. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی پردازش شد.

نتایج: میانگین دوز استروئید $10/15 \pm 47$ mg/kg/day و میانگین دوز ایمووران، $2/2 \pm 0/9$ mg/kg/day بود. میانگین زمان توقف بروز ضایعات جدید $10/94 \pm 8/7$ روز و میانگین زمان شروع بهبود ضایعات قبلی $10/75 \pm 7/86$ روز و میانگین زمان شروع کاهش دوز استروئید $3/75 \pm 2/35$ هفته بدست آمد. وجود ایمووران در پروتکل درمانی با شروع کاهش دوز پردنیزولون ارتباط معنی دار ($p=0/048$) داشت ولی با دو معیار دیگر رابطه معنی داری به لحاظ آماری نداشت و از سوی دیگر دوز شروع ایمووران بر حسب mg/kg/day با هیچ کدام از معیارهای پاسخ به درمان رابطه ای معنی داری نداشت (مقادیر p به ترتیب $0/467$ ، $0/136$ ، $0/328$) اما دوز شروع پردنیزولون با زمان بهبود ضایعات قبلی ارتباط آماری معنی داری ($p=0/000$) داشت در صورتی که با زمان عدم بروز ضایعات جدید و نیز زمان شروع کاهش دوز رابطه ای معنی داری نداشت.

نتیجه گیری: عدم ارتباط زمان شروع کاهش دوز استروئید با معیارهای مشاهده ای پاسخ به درمان (عدم بروز ضایعه جدید و زمان شروع بهبود ضایعات قبلی) شاید به دلیل سلیقه ای بودن روش درمان از نظر زمان کاهش دوز استروئید باشد و احتمالاً به همین دلیل استفاده از ایمووران به عنوان درمان کمکی تنها با زمان شروع کاهش دوز استروئید (ونه دو معیار مشاهده ای دیگر) رابطه داشته است.

واژه های کلیدی: ایمووران، پردنیزولون، پمفیگوس ولگاریس

۱،۲- مشهد، بیمارستان قائم (عج)، استادیار گروه پوست - نویسنده رابط (دکتر پوران لایق) - تلفن: ۰۹۱۵۵۱۰۷۱۰۷ - فاکس: ۸۴۰۹۶۱۲
پست الکترونیکی: pouran_layegh@yahoo.com

۳- مشهد، بیمارستان قائم (عج)، دستیار گروه پوست

۴- دکتری آمار حیاتی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۵- دکترای عمومی